

**NKI Árpád Fejedelelem Általános Iskola és
Alapfokú Művészetoktatási Iskola
Nagyatád**

**Napköziben a szabadidő szervezésének
kidolgozása**

***„Copernicus az égitestek középpontjává
a Napot tette meg a Föld helyett.
Most a gyermek lesz a Nap,
amely körül a nevelés mindennemű eszközével forog.”***

Bemutakozás

Intézményünk a város második általános iskolájaként 1979-ben, a nemzetközi Gyermekév alkalmából került átadásra.

Iskolánk arculatát sajátosan gazdagító és meghatározó hagyomány a rajztagozat működése, mely 1986 őszétől folyamatos és eredményes. 15 év alatt kimunkált művészeti pedagógiai módszerek, a tantárgy nevelési és oktatási eredményei alapján jutottunk arra az elhatározásra, hogy az emelt szintű rajzoktatás lehetőségét 1-8. osztályig biztosítottuk. 2005. szeptemberétől a képzőművészeti oktatást alapfokú művészeti iskolaként folytatjuk. Évente hagyományos rajzkiállításon mutatkoznak be a művészeti iskola tanulói.

Jelenleg az angol és német nyelv tanulása közül választhatnak tanulóink 4. osztálytól. A két nyelvet csoportbontásban tanítják nyelvtanáraink. Iskolánk nagy hangsúlyt fektet az egészséges életmód kialakításán belül a sportra. Bevezettük a mindennapos testnevelést. Képzett gyógytestnevelő tanár foglalkozik a rászoruló gyerekekkel. Ezen kívül még különböző sportolási lehetőségeket kínálunk az érdeklődőknek: foci, szivacskezilabda, atlétika.

Az iskola épülete a város központjában, jól megközelíthető helyen, nagyrészt lakóházakkal körülvett, de a nagy forgalomtól viszonylag védett területen helyezkedik el. Udvarunk részben füves, részben bitumenes. A játszóudvaron kívül 4 sportpálya biztosítja a tanulók számára a testedzés, a szabadtéri mozgás lehetőségét. Épületünk tágas aulával rendelkezik, mely egyrészt rossz idő esetén a szünetek eltöltéséhez biztosít megfelelő mozgásteret, másrészt ünnepeink, rendezvényeink színvonalas lebonyolítására ad lehetőséget.

A Nagyatádi Közoktatási Intézmény 2007. július 1-jén jött létre az Egyesített Óvoda, az Árpád Fejedelem Általános Iskola és Alapfokú Művészetoktatási Intézmény, a Babay József Általános Iskola, a Bárdos Lajos Általános Iskola és a Városi Zeneiskola integrálásával. 2008/2009-es tanévben az Ötvöskőnyi Szivárvány Óvoda, mint tagintézmény csatlakozott intézményünkhöz. A 2009/2010-es tanévtől pedig a háromfai Móricz Zsigmond Általános Iskolával és a háromfai Tarkarét Óvodával bővült intézményünk. Jelenleg folyamatban van a Nevelési Tanácsadó intézményegységként csatlakozása az NKI-hoz.

Cím:	Napköziben a szabadidő szervezésének kidolgozása
Készült:	Általános iskola 1-8. osztályos tanulók számára
Időtartama:	Egy tanítási év szorgalmi időszak. (Szeptembertől júniusig)
Javasolt időkeret:	Tanórán kívüli foglalkozások – péntek délutánonként.
Résztevők, közreműködők köre:	Az iskola tanulói, pedagógusai, szakemberek
A megvalósításhoz szükséges erőforrások:	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Személyi: Az iskola tanulói, pedagógusai, szakemberek (védőnő, iskolaorvos, fogorvos, könyvtáros, rendőr, múzeológus.) ▪ Tárgyi: Tanulói eszközcsomag, természetes alapanyagok, termények, szakkönyvek, számítógép, Internet.
Célok:	<ul style="list-style-type: none"> ▪ A gyerekeket a szabadidő hasznos eltöltésére szoktassuk. ▪ A szociális és kommunikációs kompetenciák fejlesztése. ▪ A tanulók ismereteinek bővítése. ▪ Hagyományok ápolása. ▪ A közösségek, a közösségi szellem építése. ▪ A különböző tevékenységek, kultúrák, és az önművelés iránti igény felkeltése. ▪ A sportolás iránti igény felkeltése. ▪ Kommunikatív kompetencia fejlesztése (anyanyelvi beszéd és beszédértés, olvasás, ábrázolás) ▪ Gondolkodási kompetencia fejlesztése (rendszerző, logikai, kombinatív képesség) ▪ Tanulási kompetencia fejlesztése (ismeret elsajátító, készségfejlesztő képesség) ▪ Tudásszerző kompetencia fejlesztése (ismeretszerző, összefüggés kezelő, problémamegoldó és alkotóképesség) ▪ Szociális kompetencia fejlesztése (kommunikatív, együttélési, versengési képesség)
Kiemelt fejlesztési területek:	
Szükséges előzetes tudás:	Az eddig tanult ismeretek felhasználása.
Elvárt eredmények:	A tanulók szervezetten, hasznosan, jókedvűen töltsék el a szabadidejüket.
Javaslatok az előkészítő munkához:	<ul style="list-style-type: none"> ▪ A gyerekek előzetes témaválasztása a felajánlott témák közül. ▪ Gondolattérkép, feladatok kiosztása. ▪ Előzetes gyűjtőmunka megszervezése. ▪ Szükséges eszközök összegyűjtése. ▪ Szakemberekkel előzetes időpont egyeztetés. ▪ Helyszínek előzetes feltérképezése. ▪ Egyéb szervezési teendők.

A **szabadidő** a társadalmilag kötött időn (ilyen például munkavégzés, vagy gyermekek esetében a tanulás) és a testi szükségletek kielégítésén túl fennmaradó szabad felhasználású idő. A szabadidőnket akkor töltjük el jól, hasznosan, ha az testi-lelki feltöltődést eredmény.

A szabadidő eltöltése lehet aktív és passzív. A szellemi munkát végző emberek szívesebben töltik szabadidejüket aktív pihenéssel. Mások, akik fizikai munkát végeznek, előnyben részesítik a passzív eltöltését a szabadidejüknek, mint például a TV nézést, olvasást. A szabadidőt aktívan tölti el az, aki a választott tevékenységnek tevőleges résztvevője, befolyásolója. Ez mindig szellemi, gyakran testi erőfeszítéssel, a képességek, készségek mozgósításával jár. A szabadidő **aktív** felhasználása a személyiségfejlődésben is fontos szerepet játszik. Az aktív szabadidős tevékenységek közé tartozhatnak a testmozgás, az alkotás, a művelődés és a társas szórakozás különböző formái. A szabadidő eltöltése **passzív**, ha a választott tevékenységnek a kikapcsolódáson kívül nincsen különösebb elrendő célja vagy végeredménye, és nem igényel nagyobb testi, szellemi erőfeszítést. A szabadidő ilyen eltöltése elsősorban az otthoni pihenésre és az üdülésre jellemző.

Az iskolában a gyerekeket igyekszünk a szabadidő hasznos és aktív eltöltésére szoktatni. Ez azonban nem jelenti azt, hogy nem választhatnak az általunk felkínált lehetőségek közül, ill. ők maguk nem javasolhatnak szabadidős tevékenységet.

Az alsó tagozatban inkább terelgetjük a gyerekeket az érdekes, hasznos, pihentető szabadidős tevékenységek irányában. Felső tagozaton az osztályfőnöki órák egyik fontos témája, hogy a gyerekeket a szabadidő hasznos eltöltésére neveljük. Ez azért nagyon fontos, mert ez a korosztály órákat képes a számítógépe előtt tölteni, és kizárólag ezzel a tevékenységgel töltik szabadidejük nagy részét. Emiatt a gyerekek nagy részének életéből hiányoznak olyan társas tevékenységek, mint pl. a sport, természetjárás, játék, kézművesség stb.

A szabadidő eltöltésének számosak a lehetőségei. A levegőn való mozgás, könyvtárlátogatás, játék, kreatív manuális foglalkozás, kiállítások látogatása, rövid kirándulások (látogatás óvodába, lovardába, stb.). A szabadidős programok során szerzett apró sikerélmények megalapozzák a tanulók tanórai aktivitását.

Célunk:

Olyan szabadidős programokat szeretnénk szervezni a gyerekeknek, melyek:

- a tanulók iskolai közérzetét, a mindennapi munkát pozitívan befolyásolják;
- az életkori sajátosságokhoz igazodó programok álljanak a gyerekek rendelkezésére;
- a programok egyszerre legyenek tantárgysegítők és szabadidős jellegűek;
- belső biztonságot nyújtó társas életet teremtsenek a gyermekek és a pedagógusok számára;
- a tanulók a tanórán kívüli programok, tevékenységek megtervezésének és megszervezésének részeseivé váljanak;
- a szabadidő tartalmas eltöltése a tanulók tartós igényévé váljon;
- a nevelőtestület kreativitását erősítse, mely által az iskola szakmai színvonala fejlődik.

Ezeket a szabadidős tevékenységeket péntek délutánra szervezzük, mert ha a hét utolsó napján nem adunk házi feladatot, akkor az egész délután a gyerekek és a nevelők rendelkezésére áll a különböző tevékenységek elmélyült megvalósítására. A tevékenységeket havonta más téma köré szerveztük, így hosszabb idő áll rendelkezésre a téma megismerésére, feldolgozására, különféle munkaformák kipróbálására.

Ajánlott programok a szabadidő hasznos eltöltéséhez a napköziben

Szeptember - Gyermek életé

Hét	Téma	Választható tevékenységek
1.	Újra iskolába járunk	Közösségalkító játékok Ilyen vagyok – ilyenek vagyunk Kedvenc előadó, együttes vagy szerzeményeinek bemutatása
2.		Játék Önarckép, tabló készítése a csoportról Tabló készítése a kedvencekről
3.		Környezetünk rendezése, osztálydekoráció megtervezése, elkészítése
4.		Képek készítése, elhelyezése
		Hogyan élnek más országokban, földrészekben a gyerekek?
		Interneten adatgyűjtés Plakátkészítés
		Népmese gyűjtés, népmesemondó verseny
		Mesemondás Báb készítés, bábozás Mesefilmnézés – Magyar népmesék Más népek népmeséi

Október – Másság elfogadása

Hét	Téma	Választható tevékenységek
1.	Akik mások, mint mi	Hogyan élnek az idős emberek? Hogyan segíthetnénk nekik?
2.		Látogatás az idősek otthonában, ajándékkészítés, műsor összeállítása
3.		Gyengénlátók, siketek, mozgáskorlátozottak élete
4.		Mit jelent a fogyatékkal élés? Sportolók, művészek, akik fogyatékkal élnek- Paraolimpia
		Fogyatékkal élők élete
		Látogatás a megváltozott képességű fiatalok lakóotthonában: közös játék, kézműves tevékenység
		Gyalogtúra
		Gyalogtúra a környéken egy közeli kirándulási helyre a megváltozott képességű fiatalok lakóotthonának érdeklődő tagjaival: <ul style="list-style-type: none"> ▪ Kiserdőre, ▪ Művésztelepre, ▪ Küvölgyi tó, ▪ Parkerdő ▪ Rinya patak partjára

November – Testi, lelki egészség

Hét	Téma		Választható tevékenységek
1.	Egészségünk védelme	Elsősegély-nyújtási alapismeretek	Védőnő, mentős, gyermekorvos segítségével bemutatás
2.		Fogápolás	Iskola fogorvos előadása Kiállítás készítése fogápolási termékekből
3.		Káros szenvedélyek, mentálhigiéné	Interneten adatgyűjtés a káros szenvedélyekről Védőnő előadása – film megtekintése Tabló készítése
4.		Sportdélután – játékos feladatok	Az uszodában, tornateremben vagy sportsarokban játékos feladatok megoldása.

December – Advent

Hét	Téma		Választható tevékenységek
1.	Karácsony hava	Más népek hogyan ünneplik a karácsonyt? Karácsonyfadíszek készítése	Papírból, szalmából, kukoricacsuhéból, fából, kavicsokból és fenyőtozoból.
2.		Ajándékkészítés, az esztétikus csomagolás kritériumai, fontossága	Papírtárgyak, sógyurma, hímzés, varrás, gyöngyfűzés, körmön fonás, szövés. Ajándéktárgyak csomagolása.
3.		Mézeskalácssütés	Mézeskalács formázása, díszítése

Január – A kultúra hava

Hét	Téma	Választható tevékenységek	
1.	A kultúra hava	Színházlátogatás Múzeumlátogatás	Helyi vagy környékbeli, igény szerint fővárosi.
2.		Magyarországon élő nemzetiségek szokásainak megismerése, népviseletek	Búvárkodás az Interneten, könyvtárban, Magyarország térképén a nemzetiségek lakóhelyének megkeresése, szokásaik megismerése
3.		Saját olvasmányról beszámoló a többieknek	Választott olvasmányhoz plakát, képregény készítése
4.		Filmvetítés vagy rejtvényfejtés	A gyerekek által választott film megtekintése

Február - Farsang

Hét	Téma	Választható tevékenységek	
1.	„Itt a farsang áll a bál”	Farsangi népszokások	Gyűjtőmunka Interneten, könyvtárban
2.		Jelmez, álarc készítése	Papír és egyéb anyagok felhasználásával ötletes álarcok és jelmezek készítése.
3.		Farsangi bál megszervezése	Iskolai farsangi bálon jelmezes felvonulás szervezése, rövid tréfás műsor előadása.
4.		Rejtvények, játékos feladatok a farsanggal kapcsolatban	Rejtvénykészítés, tréfás, játékos feladatok megoldása. Ki vagyok én? Kit rejt az álarc? Activity játék szervezése.

Március – A víz

Hét	Téma		Választható tevékenységek
1.	Az éltető víz	A víz élővilága. A víz, mint az élet alapvető eleme. A földi vízkészletek megóvása.	Gyűjtőmunka az Internet segítségével, könyvtárban, ismeretterjesztő film megtekintése. A víz szerepe a mindennapi életünkben tabló és prezentációkészítés.
2.		Vízi növények, állatok	Tablókészítés a gyűjtött ismeretek felhasználásával Gyurmából, agyagból, papírból vízi állatok mintázása
3.		Gyalogtúra	Lehetséges helyszín: Csónakázó tó – alapvető vízminőségi vizsgálatok mozgó labor segítségével.
		Buszos kirándulás	Vidrapark Tropicarium Terrárium meglátogatása – a víz közeli élőhelyeken élő állatok jellemzői. Múzeumlátogatás.
4.		Játékos vízi feladatok	Tanuszodában játékos feladatok, csapatversenyek szervezése.
		Rejtvények Activity	Képrejtvények, skandináv- és keresztrejtvények megfejtése.

Április – A Föld hava

Hét	Téma		Választható tevékenységek
1.	Hogyan óvhatjuk meg Földünket?	A kölcsönkapott Föld védelme	Kutatómunka Interneten, könyvtárban a földi élet kialakulásáról és fejlődéséről. Képregény készítés.
2.		Mit tehetünk Földünk megóvása érdekében?	Plakátkészítés. Lakott környezetünk, iskolaudvar rendezése, virágok, fák, bokrok ültetése, ápolása. Újra hasznosítható anyagokból divatbemutató rendezése.
3.		Szelektív hulladékgyűjtés fontossága.	Vetélkedő. Osztályok közötti hulladékból készíthető tárgyak versenye
4.		Úrhajózás története	Kutatómunka Interneten, könyvtárban Úrhajómakett készítése Híres úrhajókról, úrhajósokról kép gyűjtése.

Május – Nyárelő

Hét	Téma		Választható tevékenységek
1.	Hurrá, itt a nyár!	Vetélkedők	<ul style="list-style-type: none"> ▪ tréfás vetélkedő, ▪ ötödölő verseny, ▪ sakkverseny ▪ célbadobó verseny, ▪ sportversenyek, csapatversenyek
2.		Kézműves délután	Aszfaltrajz-verseny, karkötőkészítés, sárkánykészítés, sárkányeregetés.
3.		Kresz- és kerékpáros ügyességi verseny	Kerékpáros akadálypálya felépítése –osztályok közötti ügyességi és gyorsasági verseny szervezése.
4.		Ki mit tud?	Egyéni, kis- és nagycsoportos bemutatók, produkciók szervezése.

Június – Nyár

Hét	Téma		Választható tevékenységek
1.	Hurrá, itt a nyár!	Sportnap.	Sakkozás, kártyázás, focizás, asztaliteniszezés, kérekpártúra, kosárdobó verseny.
2.		Gyalogtúra.	Rókvadászat. Számháború. Akadályverseny. Bográcsolás, szalonnasütés

Összegzés:

- A tevékenységek végzése során fejlődik a tanulók kommunikációs, együttműködési, szervezési készsége, döntéshozatali, problémamegoldó képessége.
- Gazdagodik kreativitásuk, verbális és nonverbális kifejezőeszközeik bővülnek.
- Erősítjük a pozitív beállítódást, szokást, környezettudatos magatartást, az egészséges életmód szem előtt tartását.
- Különböző tevékenységek során ismeretekre tesznek szert, amelyeket alkalmazni is tudnak majd a különböző élethelyzetekben.
- Formálódik a gyermekek identitás tudata, énképe, ön- és emberismerete.
- A szabadidős tevékenységek során kialakul a gyerekekben az együvé tartozás érzése, jó közösségi emberekké válnak, akik képesek lesznek felnőtt életük során is megállni a helyüket az életben.
- A változatos tevékenységek során megismerkednek más nemzetek, népcsoportok életével, szokásaival, amelyek pozitívan befolyásolják multikulturális és interkulturális szemléletüket.

Készítette: Kiss Lajosné, Gyulai Tibor

Nagyatád, 2010. június 28.